
MAPPINGS, CODES EN TABELLEN

Meer Eenheid van Taal medisch specialisten en

Digitale uitwisseling van medische gegevens neemt een steeds grotere vlucht. Om tot een kwalitatieve en betekenisvolle uitwisseling van gegevens te komen, is 'Eenheid van Taal' van groot belang. Medische informatie die langs verschillende zorgverleners gaat, moet voor elke zorgverlener begrijpelijk en gemakkelijk te interpreteren zijn. Daarom is er een nauwe samenwerking tussen het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), de Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde (NVKC), de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie (NVMM) en Nictiz, de kennisorganisatie voor digitale informatie-uitwisseling in de zorg. Het gezamenlijke doel: het realiseren van gestandaardiseerde gegevensuitwisseling tussen huisartsen en medisch specialisten, en tussen huisartsen en laboratoria.

JOOST WAKKA
(WAKKA@NICTIZ.NL)

tussen huisartsen, laboratoria

Op initiatief van Nictiz worden zogenaamde ‘mappings’ ontwikkeld, in samenwerking met het NHG, NVVM en NVKC. Daarmee wordt Eenheid van Taal bevorderd tussen zorgverleners die verschillende codetabellen gebruiken om bijvoorbeeld diagnoses, bevindingen of laboratoriumuitslagen vast te leggen. Feikje Hielkema-Raadsveld, expert medische terminologie bij Nictiz, legt uit: ‘Een mapping “vertaalt” bijvoorbeeld de termen (codes) die de huisarts vastlegt met de beproefde NHG-tabellen, naar de domeinspecifieke en gedetailleerdere terminologieën die in ziekenhuizen en laboratoria worden gebruikt. Op die manier wordt een brug geslagen tussen de taal van huisartsen enerzijds en die van medisch specialisten, analisten en klinisch chemici anderzijds.’ NHG-medewerker Henk Westerhof, betrokken bij het programma Informatisering Huisartsenzorg vertelt over de praktische toepassing: ‘Er vindt op grote schaal informatie-uitwisseling plaats tussen lab en huisarts, en vice versa. Elk lab doet dit al elektronisch en het HIS verwerkt dit zonder menselijke tussenkomst. Deze bestaande technologie, gebaseerd op de NHG-tabel Diagnostische bepalingen, was al effi-

ciënt en een kwalitatieve verbetering door een verminderde kans op fouten. De mapping zorgt met de Eenheid van Taal voor nog meer verbetering. Huisartsen blijven beschikken over hun eigen vertrouwde omgeving waarin zij hun eerstelijnsgegevens kunnen blijven vastleggen, terwijl labs en ziekenhuizen hun meer gedetailleerde tweedelijnsgegevens ook gestructureerd vastleggen in hun eigen systemen.’

Verbetering van inhoudelijke ondersteuning

Ook NHG-collega Khing Njoo is betrokken bij de mapping tussen de door huisartsen gebruikte ICPC-classificatie en de door medisch specialisten gebruikte SNOMED-termen. Zij vult aan: ‘Ook de inhoudelijke ondersteuning gaat erop vooruit: wanneer je de diagnoses gecodeerd overbrengt kan elk systeem een juiste interpretatie maken en daarmee verder werken. En niet alleen de communicatie verbetert, ook het hergebruik van informatie in de eigen systemen krijgt een enorme boost hierdoor. Denk bijvoorbeeld aan medicatiebewaking of consultondersteuning.’ Tim Boymans, orthoeped in het MUMC+ onderschrijft dit en wijst bovendien op de second opinions die in de specialistisch medische hoek zeer gebruikelijk zijn: ‘Bij onderlinge communicatie is het ook handig wanneer je elkaar snel kan begrijpen. Communicatie is door de digitalisering veel laagdrempeliger, dus wat digitaal wordt vastgelegd, moet kloppen. Daarnaast maken mappings en de bijhorende Eenheid van Taal het leven makkelijker omdat een huisarts bij zijn eigen benaming kan blijven en ik als specialist snap wat hij bedoelt. En een patiënt is natuurlijk altijd gebaat bij professionals die op juiste manier zijn probleem aanpakken. Meer kwaliteit van zorg dus.’

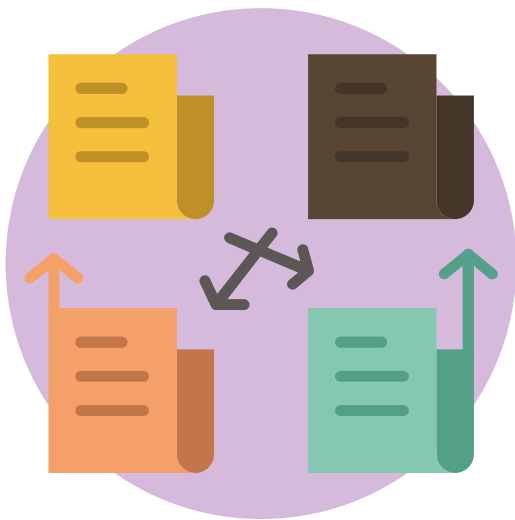
NHG-Tabellen

Het NHG brengt diverse tabellen uit met gestandaardiseerde gegevens om binnen een HIS te gebruiken. Ook andere informatiesystemen, zoals die van zorggroepen, laboratoria en apotheken, maken gebruik van deze tabellen. Deze standaardisatie bevordert de communicatie

tussen verschillende systemen en ook die tussen gebruikers van één HIS. De NHG-tabellen horen bij het HIS-Referentiemodel.

Bron: <https://www.nhg.org/themas/artikelen/nhg-tabellen>

Masterplan

Als laboratoriumspecialist klinische chemie in het Maxima Medisch Centrum is ook Dirk Bakkeren namens de NVKC content met de mapping, maar hij plaatst daarbij wel een belangrijke kanttekening: 'De mapping is inderdaad een grote stap in de goede richting. Wanneer meerdere codestelsels worden gebruikt, betekenen sommige codes echter niet een-op-een hetzelfde. Daar zit een risico aan. Dat risico wordt door deze mappings vermindert, maar dat is wat mij betreft nog niet het eindpunt. Idealiter komt er nu een masterplan waarin er op wordt ingezet dat er voor huisartsen en laboratoria uiteindelijk één codestelsel wordt gebruikt. Dat moet de Nederlandse Labcodeset worden. Dit stelsel is al geaccepteerd als essentiële informatiebouwsteen in de zorg. Voor de NVKC en NVMM is dit reeds een gegeven.'

Met het beschikbaar komen van mappings tussen verschillende registratiesystemen wordt een belangrijke voorwaarde van Eenheid van Taal vervuld. Een goede ontwikkeling voor huisarts, ziekenhuis en laboratorium. En ook de patiënt heeft er baat bij. Wanneer de administratieve lasten door sneller wederzijds begrip afnemen, betekent dat weer meer focus op de inhoud en de patiënt. Bovendien wordt hiermee een basis gelegd voor het uniforme gebruik van deze medische gegevens in de Persoonlijke GezondheidsOmgiving (PGO). ■

NHG-tabel ICPC

De International Classification of Primary Care (ICPC) is in Nederland geaccepteerd als standaard voor coderen en classificeren van klachten, symptomen en aandoeningen in de huisartsenpraktijk. In Nederland gebruiken huisartsen de ICPC-1. De ICPC kent een internationaal vastgelegd niveau: hoofdstukken en rubrieken. Het beheer hiervan valt onder de WONCA. Het NHG geeft de Nederlandse vertaling uit van de ICPC-1, inclusief de zogenaamde subrubrieken. Dit geeft de Nederlandse huisarts de mogelijkheid om een nadere detaillering binnen de internationaal vastgestelde rubrieken aan te brengen. Van de subrubrieken zijn in de loop der jaren verschillende versies gepubliceerd. In september 2019 is versie 7 uitgebracht.

Bron: <https://www.nhg.org/themas/artikelen/icpc>

NHG-tabel Diagnostische Bepalingen

De NHG-tabel Diagnostische Bepalingen bevat codes voor laboratoriumbepalingen, andere diagnostische bepalingen en procedurele bepalingen. De tabel is bedoeld voor het vastleggen van laboratoriumonderzoek, lichamelijk onderzoek, anamnese en hulponderzoeken als beeldvormende diagnostiek en functieonderzoek. De eerste versie van de tabel is in mei 2004 verschenen als uitbreiding op de labcodetabel (versie 9). De meest actuele versie van de tabel is versie 34, van juni 2020. De coderingen van laboratoriumbepalingen (voorheen labcodetabel) zijn in deze tabel opgenomen.

Bron: <https://www.nhg.org/themas/publicaties/nhg-tabel-diagnostische-bepalingen>

Nederlandse Labcodeset

De Nederlandse Labcodeset is een initiatief van de Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde (NVKC) en de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie (NVMM) in samenwerking met Nictiz. Dit codestelsel bevat een zorgvuldige selectie van LOINC- en SNOMED-codes voor het aanvragen en rapporteren van alle noodzakelijke laboratoriumonderzoeken, over alle disciplines, zowel voor huisartsen als voor medisch specialistische aanvragen.

Bron: <https://labterminologie.nl/art-decor/labconcepts>

SNOMED

SNOMED CT (SNOMED) is hét internationaal medisch terminologiestelsel dat ervoor moet zorgen dat zorginformatiesystemen dezelfde (technische) taal spreken. Het is een systematisch opgebouwd stelsel van medische termen met de bijbehorende synoniemen, ontwikkeld door en voor zorgverleners. In de directe patiëntenzorg worden de termen uit SNOMED gebruikt om klachten, symptomen, omstandigheden, ziekteprocessen, interventies, diagnoses, resultaten en besluitvorming eenduidig vast te leggen. Gegevens die met SNOMED zijn vastgelegd, zijn uitermate geschikt voor overdracht en hergebruik.

Bron: www.snomed.nl